

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา ความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 179 แห่ง รวม 179 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากร โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 131 คน ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

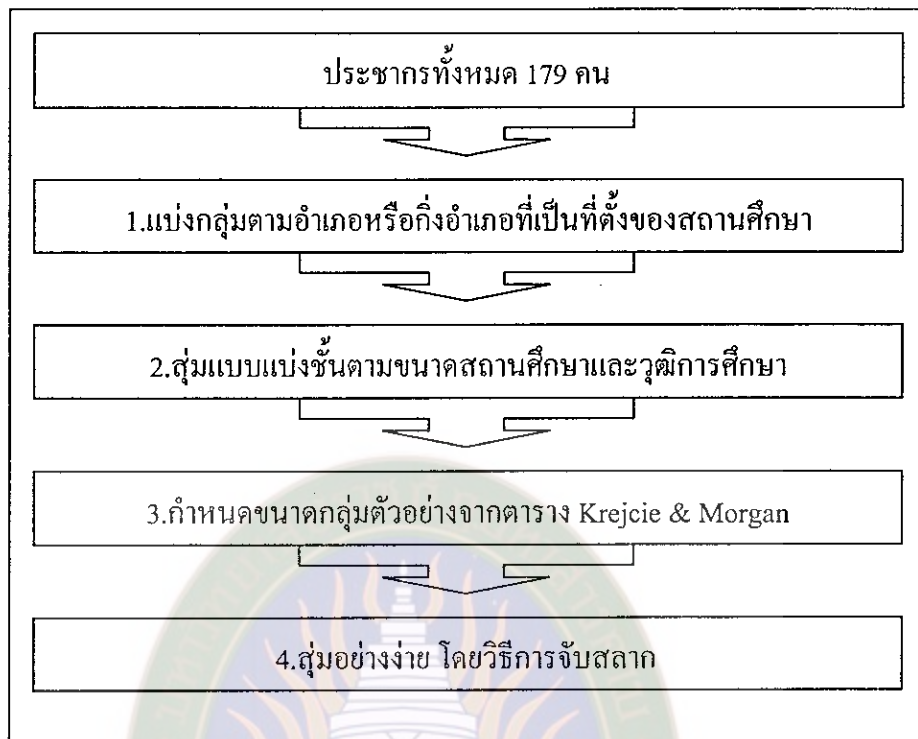
1.2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา กำหนดให้มีในทุกอำเภอหรือกิ่งอำเภอ เพื่อให้ครอบคลุมประชากรในทุกพื้นที่

1.2.2 แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา

1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan

1.2.4 สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling)

ทั้งนี้ ดังมีรายละเอียดขั้นตอนตามแผนภูมิที่ 2 และตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
ตามขนาดสถานศึกษาและวุฒิการศึกษา

อำเภอ หรือ กิ่งอำเภอ	จำนวน สถานศึกษา		จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา (คน)				รวม (คน)	
	จำนวน ตามขนาด (แห่ง)		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
			ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง		
เมือง	เล็ก	47	44	30	3	3	47	33
	ใหญ่	16	10	7	6	4	16	11
	รวม	63	54	37	9	7	63	44
ท่าบ่อ	เล็ก	23	20	14	3	3	23	17
	ใหญ่	16	9	6	7	5	16	11
	รวม	39	29	20	10	8	39	28
ศรีเชียงใหม่	เล็ก	20	18	12	2	2	20	14
	ใหญ่	6	3	3	3	3	6	6
	รวม	26	21	15	5	5	26	20
สังคม	เล็ก	19	18	12	1	1	19	13
	ใหญ่	4	2	2	2	2	4	4
	รวม	23	20	14	3	3	23	17
สระใคร	เล็ก	13	13	9	-	-	13	9
	ใหญ่	5	2	2	3	3	5	5
	รวม	18	15	11	3	3	18	14
โพธิ์ตาก	เล็ก	7	7	5	-	-	7	5
	ใหญ่	3	3	3	-	-	3	3
	รวม	10	10	8	-	-	10	8
รวมทั้งสิ้น		179	149	105	30	26	179	131

(ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1. 2547 : 24)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 รายการ คือ ขนาดสถานศึกษา และวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72 - 73) โดยแยกประเด็นข้อคำถาม ครอบคลุมความต้องการพัฒนาตนเอง ของผู้บริหารสถานศึกษา รวม 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ
- 2) ด้านการพัฒนาร่างกาย
- 3) ด้านการพัฒนาจิตใจ

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end)

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ สำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

2.2.1 ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิดและหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 เลือกลักษณะและศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากงานวิจัยของ นิคม นามบุญเรือง (2545 : 134 - 144) และกำหนดโครงสร้างเครื่องมือ ให้ครอบคลุมความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน

2.2.3 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหา ครอบคลุมกรอบแนวคิดของการวิจัย

2.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จ เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมในการคำนวณค่าทางสถิติ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้

ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคคลดังต่อไปนี้ คือ

- 1) อาจารย์วิวัฒน์ ผาวันดี ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องทางด้าน โครงสร้าง รูปแบบและความตรงเชิงเนื้อหา
- 2) อาจารย์วารุณี เดียววิวัฒน์ชัย ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมทางการคำนวณค่าทางสถิติ
- 3) อาจารย์สมหมาย เกษร ค.บ. (ภาษาไทย) ค.ม. (การประถมศึกษา) ศึกษานิเทศก์ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความชัดเจนของการใช้ภาษา

2.2.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 ชุด ทั้งนี้ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้จำนวน 39 ข้อ ($.465 \leq r \leq .872$) และหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) มีค่าความเชื่อมั่น 0.86

2.2.6 ปรับปรุงเครื่องมือ แล้วจัดทำแบบสมบูรณ์เพื่อ ใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

3.1 เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อจัดทำหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 โดยผู้วิจัย นำส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.2 การจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผู้วิจัย ประสานโดยตรงไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเก็บคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความต้องการพัฒนาตนเอง ของผู้บริหารสถานศึกษา นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล (Statistical Package for Social Science) เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2.1 การกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ผู้วิจัย กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์การให้ความหมาย
4.51 - 5.00	มีความต้องการพัฒนาตนเอง ระดับ มากที่สุด
3.51 - 4.50	มีความต้องการพัฒนาตนเอง ระดับ มาก
2.51 - 3.50	มีความต้องการพัฒนาตนเอง ระดับ ปานกลาง
1.51 - 2.50	มีความต้องการพัฒนาตนเอง ระดับ น้อย
1.00 - 1.50	มีความต้องการพัฒนาตนเอง ระดับ น้อยที่สุด

4.2.2 หาค่าปฏิสัมพันธ์ ระหว่างขนาดสถานศึกษา และวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อระดับความต้องการพัฒนาตนเอง วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) โดยใช้การทดสอบค่า F - test (Two - Way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาแจกแจงความถี่ แล้วจัดกลุ่มความสำคัญ หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ร้อยละ (Percentage)

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) หรือ (\bar{x})

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ (S.D.)

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

5.2.1 ค่า F - test (Two - Way ANOVA)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY